

Motion till riksdagen

1989/90:Sk329

av Anita Modin m.fl. (s)

Skattereduktion för fackföreningsavgift

Hösten 1982 införde riksdagen en avdragsrätt för medlemsavgiften till löntagarnas fackliga organisationer. Avdraget är utformat som en skattereduktion som dras direkt från den slutliga skatten. Underlaget för avdraget är begränsat till 1 200 kr. och skattereduktionen är 40 % av detta underlag. Den maximala skattereduktionen är därför högst 480 kr. Den införda skattereduktionen för fackliga avgifter ingick som en del i det paket av fördelningspolitiska åtgärder som genomfördes i samband med 1982 års devalvering.

Genom avdraget för fackliga avgifter undanröjdes i allt väsentligt de skillnader som fanns i beskattningen av arbetsgivarnas och löntagarnas medlemsavgifter. Arbetsgivarna hade som bekant redan full avdragsrätt för avgiften till sina fackliga organisationer.

Den nuvarande utformningen av avdragsrätten för avgifterna till arbetsmarknadens organisationer fungerar bra från såväl principiella som praktiska utgångspunkter. Avdragsunderlagets begränsning till 1 200 kr. har dock medfört en relativ minskning av löntagarnas skattereduktion. Detta har i sin tur skapat vissa skattemässiga skillnader i förhållande till arbetsgivarens avdragsrätt.

Löntagarnas fackavgifter har höjts i takt med den allmänna pris- och kostnadsutvecklingen i samhället. En avgift om 1 200 kr. per år motsvarade i stort sett en avgift som många heltidsarbetande betalade 1982. I dag betalar en industriarbetare minst 200 kr. per månad eller 2 400 kr. per år i medlemsavgift. Taket på 1 200 kr. har i kombination med utvecklingen av medlemsavgifterna medfört en urholkning av löntagarnas fackliga avdrag.

Dagens tak understiger tveklöst den del av medlemsavgiften som används för renodlad facklig verksamhet och som därför är det verkliga avdragsunderlaget. Urholkningen av skattereduktionen medför också en brist på skattemässig likformighet mellan parternas medlemsavgifter. Genom den oinskränkta avdragsrätten kan arbetsgivaren också dra av alla avgiftshöjningar. För att förhindra en fortsatt urholkning av löntagarnas skattereduktion är det därför nödvändigt med en utvidgning av avdragsrätten så att den kommer i paritet med arbetsgivarnas avdrag för avgifter till arbetsgivarorganisation.

Hemställan

Mot. 1989/90
Sk329

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att olikheterna i skattehänseende mellan arbetsgivares och arbetstagares medlemsavgifter till facklig organisation bör undanröjas.

Stockholm den 11 januari 1990

Anita Modin (s)

Sven Åke Nygårds (s)

Birgitta Johansson (s)

Barbro Evermo Palmerlund (s)

Björn Ericsson (s)